

tractament, voldria repetir les paraules del vell col·lega, anteriorment esmentat, que "els meus pacients, com jo mateix, i els molts metges que s'han apropiat d'aquest mètode, estan molt contents dels seus èxits", en casos on el tractament amb molta digital pogués ésser més o menys perillós.

Tractament crònic amb digital.—Explicant aquest problema tan important, serà necessari de diferenciar entre el tractament continu (1) amb petites dosis i amb més grans (2) dosis.

1. *Tractament amb petites dosis.*—Hi ha parers molt diferents entre si, les petites dosis de digital són profitoses o completament ineficaces. Treballs experimentals en cors normals de gossos no ens treuen de cap apurament. En el llit del malalt tenim que treballar en cors malalts en els quals les diferents funcions poden augmentar o disminuir amb infinites combinacions i variacions. Molt petites dosis poden aconseguir teòricament èxits en certes perturbacions del funcionament, que no és demostrable mentre els funcionaments siguin normals. Moltes vegades us sorprendreu que jo presenti coses vulgars, però és un fet que de vegades entre els metges serveix solament com a argument decisiu de demostracions experimentals. Com que existeixen dosis tan petites que no tenen cap influència sobre conduccions atrio-ventriculars o sobre el complexos en l'electro-cardiògram, es té com a poc intel·ligent, el receptar dosis tan petites a un pacient. Nosaltres, amb tot tenim demostracions clíniques, ben clares, de la bona eficàcia de petites dosis i com he dit repetides vegades, això ens obliga a no fer cas omís d'aquest experiment, el qual es té per segur. Jo assenyalo 5 cg. o menys de les fulles polveritzades com una dosis molt petita.

Recordo qu ara fa 25 anys vaig tenir la primera ocasió de demostrar els avantatges d'aquest tractament davant un auditori nombrós, ja que el pacient era un home molt conegut en general i molt ben vist en el seu país. Comptava 73 anys, i estava en el moment precari, entra l'escilla d'ofec a causa d'ambús dels pulmons i la caribdis de les doloroses congestions del fetge. Grans dosis de digital no eren resistides pel ventrell i els metges no volien atrevir-se a noves proves. Tota vegada que jo veia l'absoluta necessitat de donar-li, almenys, una mica de digital, els vaig aconsellar de donar diàriament 4 cg. de les fulles al pacient,

cosa que els metges vells presents trobaren ridícul. Vaig insistir, de donar oportunitat a la dosis, i al cap d'unes setmanes es mostra com a gran èxit. Naturalment, no es podia parlar d'un guariment complet, però el pacient es trobava molt millor i no volia deixar les píldores prescrites, ja que trobava que respirava millor i que havien desaparegut els tremebunds atacs nocturns d'ofec. La diüresi millorà i les congestions tempestuoses del fetge retrocediren. Aquest èxit no em venia de nou i des d'aleshores les dosis tan petites obtingueren freqüentment èxits considerables. En els últims temps vaig disminuir aquest tractament per tal d'emprar-ne un altre, del qual en diré unes quantes paraules.

2. *Tractament amb dosis majors.*—Tot metge fa l'experiència, que en el tractament de casos greus, en la major part entra el moment, on una nova millora sembla impossible, hi tanmateix ho és. Per més agradós que sigui el nostre primer èxit, no podem alliberar el malalt de deficiència en les vàlvules cardíaques i alteracions anatòmiques en el múscle cardíac ni impedir l'estretor de la mitral o de les vàlvules de l'aorta. El començament era meravellós; el pols esdevenia més lent i més fort, eliminació de l'orina abundant, el fetge, inflat en excés, disminuïa visiblement, la disnea havia desaparegut i el més gran desig pel malalt, la son, l'amiga de la humanitat, havia estat retornada al pacient sense necessitat de morfina ni d'hipnòtica. Però, la millora s'estancava en un determinat punt i una continuació del tractament semblava infructuosa. Moltes vegades la digital, a causa de l'acció tòxica que acumula, fa impossible l'administració contínua. Parem de donar digital, ja que el mateix malalt la refusa, i als pocs dies tenim de veure que hem perdut una gran part del guanyat, el pes augmenta, el fetge s'infla i nosaltres hem de confessar que sense digital no som capaços de tornar el malalt a l'estat per ell òptim. Al cap d'uns quants dies de nou tractament amb digital es repeteixen aquest seguit de millores, i, finalment, el metge ha de veure que aquest tractament intermitent de digital li presenta el cas desagradable de veure guanyar, tot el perdut en un període lliure de digital. Com tot metge sap, les petites dosis repetides són en tals casos de cap valor i ja no ens poden ajudar.

Era, per tant, clar, que es tenia de variar aques